

P7_TA(2013)0314

Ceļu satiksmes drošība

Eiropas Parlamenta 2013. gada 3. jūlija rezolūcija par ceļu satiksmes drošību 2011.–2020. gadā — pirmie soļi ceļā uz traumu novēršanas stratēģiju (2013/2670(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2011. gada 27. septembra rezolūciju par Eiropas ceļu satiksmes drošību no 2011. līdz 2020. gadam¹,
 - ņemot vērā 2011. gada 15. decembra rezolūciju par ceļvedi uz Eiropas vienoto transporta telpu — virzība uz konkurētspējīgu un resursefektīvu transporta sistēmu²,
 - ņemot vērā Komisijas ziņojumu "Virzoties uz Eiropas ceļu satiksmes drošības telpu: satiksmes drošības politikas ievirzes 2011.–2020. gadam" (COM(2010)0389),
 - ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu „Par 6. mērķa īstenošanu Eiropas Komisijas satiksmes drošības politikas ievirzes 2011.–2020. gadam: pirmie soļi ceļā uz traumu novēršanas stratēģiju” (SWD(2013)0094),
 - ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu „Satiksmes drošības politikas ievirzes 2011.–2020. gadam”³,
 - ņemot vērā „Vispasaules ziņojumu par ceļu satiksmes negadījumu radītā traumatisma novēršanu”, kuru 2004. gadā kopīgi publicējusi Pasaules Banka un PVO,
 - ņemot vērā savu 2012. gada 3. jūlija rezolūciju par e-zvanu, kas ir jauns 112 dienesta pakalpojums iedzīvotājiem⁴,
 - ņemot vērā jautājumu Komisijai par „Satiksmes drošības politikas ievirzes 2011.–2020. gadam: Pirmie soļi ceļā uz traumu novēršanas stratēģiju” (O-000061/2013 – B7-0211/2013),
 - ņemot vērā Reglamenta 115. panta 5. punktu un 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā 2011. gadā Eiropas Savienībā ceļu satiksmes negadījumos vairāk nekā 30 000 cilvēku ir gājuši bojā un gandrīz 1 500 000 cilvēku guvuši traumas (no tiem vairāk nekā 250 000 guvuši smagas traumas);
- B. tā kā uz katru nāves gadījumu ir vēl četri satiksmes negadījumi, kas izraisa nepārejošu invaliditāti, 40 — rada vieglas traumas, un 10, kas rada smagas traumas;

¹ OV C 56 E, 26.2.2013, 54. lpp.

² OV C 168 E, 14.6.2013, 72. lpp.

³ OV C 166, 7.6.2011, 30. lpp.

⁴ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0274.

- C. tā kā vairāk nekā puse no visām smagajām traumām tiek gūtas pilsētu teritorijās, jo īpaši skarot gājējus, motociklistus, velosipēdistus (ieskaitot elektrovelosipēdu lietotājus) un citus neaizsargātus ceļu lietotājus;
- D. tā kā uz ceļiem bojā gājušo galvenie nāves un nopietnu traumu gadījumu cēloņi ir tehnikas atteices, ceļu konstrukcija, slikta ceļu uzturēšana un satiksmes līdzekļu vadītāju uzvedība, ieskaitot piemērota ātruma izvēles prasmi; tā kā ātrums ir tieši saistīts ar traumas smagumu, un tā kā dažas dalībvalstis gatavojas paaugstināt maksimāli pieļaujamo ātrumu uz saviem autoceļiem;
- E. tā kā iekļūšana ceļu satiksmes negadījumos ir viens no galvenajiem iemesliem, kuru dēļ ES iedzīvotāji vecumā līdz 45 gadiem tiek hospitalizēti, un daudzu nopietnu traumu sekas ir ciešanas visa mūža garumā vai nepārejoša invaliditāte;
- F. tā kā avārijas dienestu reaģēšanas laikam ("zelta stundas" princips), ieskaitot dzīvību glābjošas neatliekamās palīdzības sniegšanai, kā arī aprūpes kvalitātei ir svarīga nozīme, lai negadījumā cietušais izdzīvotu;
- G. tā kā ceļu satiksmes negadījumos gūto traumu sociāli ekonomiskās izmaksas 2012. gadā ir apmēram 2 % no IKP vai EUR 250 mljrd.¹;
- H. tā kā Eiropas rīcības šajā jomā liecina par pozitīviem rezultātiem,
 1. atbalsta Komisijas iniciatīvu ceļu satiksmes drošības jomā piešķirt prioritāti jautājumam par smagām traumām;
 2. atzinīgi novērtē Komisiju par ES vienotas smagu traumu definīcijas pieņemšanu, kuras pamatā ir vispārpieņemtā traumu klasifikācija, kas pazīstama kā *Maximum Abbreviated Injury Scale*;
 3. aicina dalībvalstis īsā laikā ieviest ES vienoto smagu traumu definīciju un uz tās pamata savākt un paziņot statistikas datus par 2014. gadu pa transporta veidiem, ieskaitot neaizsargātos ceļu lietotājus, un pa ceļu infrastruktūras veidiem;
 4. mudina Komisiju uz savākto datu pamata izvirzīt vērienīgu mērķi laika periodā no 2014. līdz 2020. gadam samazināt ceļu satiksmes negadījumu traumas par 40 % un kā ilgtermiņa mērķi uzturēt vispārēju domu par „nulles vīziju”);
 5. uzskata, ka kopīga mehānisma izstrādāšana datu vākšanai un paziņošanai nedrīkst atturēt no neatliekamām rīcībām, ko ES līmenī veic uz ceļiem traumas guvušo cilvēku skaita samazināšanai;
 6. atzinīgi novērtē Komisijas noteiktās prioritātes par tās izstrādāto globālo stratēģiju; t.i., par sadursmju ietekmes samazināšanas, negadījuma pārvaldības stratēģiju, neatliekamās palīdzības un avārijas dienestiem un ilgtermiņa rehabilitācijas procesiem, un aicina uz šo prioritāšu ātru ieviešanu;

Smagu traumu skaita nekavējoša samazināšana uz Eiropas ceļiem

¹ Komisijas dienestu darba dokuments „Par 6. mērķa īstenošanu Eiropas Komisijas satiksmes drošības politikas ievirzes 2011.–2020. gadam: pirmie soļi ceļā uz traumu novēršanas stratēģiju”.

7. uzsver, ka pilnīgāk un bez kavēšanās jāīsteno viss esošo tiesību aktu un pasākumu kopums, lai samazinātu avāriju sekas, paaugstinātu ceļu lietotāju drošību un samazinātu nopietnas traumas;
8. aicina Komisiju pārskatīt savus tiesību aktus par transportlīdzekļu pasīvo un aktīvo drošību, tos pielāgojot jaunākās tehnikas attīstībai, un atbalstīt automobiļos iebūvēto izpildes tehnoloģiju īstenošanu;
9. lūdz Komisiju atbalstīt drošas un intelektiskas ceļu infrastruktūras izveidošanu;
10. aicina Komisiju sniegt detalizētu informāciju par to, kā dalībvalstis transponē Direktīvu 2011/82/ES, ar ko veicina pārrobežu informācijas apmaiņu par ceļu satiksmes drošības noteikumu pārkāpumiem;
11. mudina dalībvalstis turpināt savus pūliņus apkarot dzeršanu dzērumā un narkotisko vielu ietekmē un veikt pieredzes apmaiņu par satiksmes noteikumu pārkāpēju novērtēšanas un rehabilitācijas labāko praksi;

Neaizsargātāko ceļu lietotāju aizsardzība

12. atzīmē, ka gājēji un velosipēdisti kopā veido 50 % no satiksmes negadījumos uz pilsētu ceļiem bojā gājušo kopskaita, un lielu daļu no nopietnas traumas guvušajiem;
13. atbalsta uzraudzību un turpmāku tehnisko standartu un politiku izstrādi ceļu neaizsargātāko lietotāju — gados vecu cilvēku, mazu bērnu, cilvēku ar invaliditāti un velosipēdistu aizsardzībai kā saskaņotas rīcības daļu, nostiprinot "ceļu neaizsargātāko lietotāju" tiesības ES tiesību aktos un transporta politikā;
14. aicina Komisiju sniegt pārskatu par pilsētu teritorijām ar ātruma ierobežojumu 30 km/h un par šā ierobežojuma ietekmi uz nāves gadījumu un smagas traumas guvušo skaita samazināšanos;
15. aicina dalībvalstis uzsvērt drošai uzvedībai un paš aizsardzībai veltīto informācijas un apmācību kampaņu un uz drošākas velosipēda lietošanas un kājām iešanas popularizāciju vērsto politiku svarīgumu, jo velosipēdistu un gājēju drošība pilsētu teritorijās ir cieši saistīta ar velosipēdismu un kājām iešanu kā galvenajiem transporta veidiem, kad tos ir lietderīgi apvienot ar publisko un kolektīvo mobilitāti;
16. aicina Komisiju izstrādāt pilsētu ceļu satiksmes drošības vadlīnijas, ko varētu iekļaut pilsētu ilgtspējīgas mobilitātes plānos (*SUMP*) un apsvērt iespējas ES līdzfinansēšanu pilsētu transporta projektiem saistīt ar tādiem *SUMP*, kuros iekļauti ES mērķi samazināt uz ceļiem bojāgājušo un nopietnas traumas guvušo skaitu;

Neatliekamās medicīniskās palīdzības un avārijas dienestu darba uzlabošana

17. mudina dalībvalstis atbalstīt Eiropas neatliekamās palīdzības dienesta numuru „112” un ievērot prasības par ārkārtas izsaukumu centrāļu darbību pilnā apjomā no 2015. gada, un iespējami ātri īsteno izglītošanas kampaņu tās ieviešanai;
18. apsveic Komisijas priekšlikumu līdz 2015. gadam visās dalībvalstīs, ievērojot datu aizsardzības noteikumus, nodrošināt publiski pieejamas 112 e-zvanu sistēmas obligātu uzstādīšanu visos jaunajos automobiļos, kam piešķirts tipa apstiprinājums;

19. aicina Komisiju, novērtējot labāko praksi dalībvalstīs, apsvērt iespēju vecākiem pusaudžiem vadītājiem ieviest "braukšanu ar pavadoni";
20. aicina dalībvalstis sistemātiski popularizēt neatliekamās palīdzības sniegšanas apmācības kā veidu negadījuma aculiecinieku iesaistīšanās palielināšanai, sniedzot palīdzību cietušajiem pirms avārijas dienestu ierašanās;
21. aicina dalībvalstis rosināt avārijas dienestu sadarbību ar transportlīdzekļu konstruktoriem un ražotājiem, lai nodrošinātu efektīvu intervenci un drošību glābējiem un cietušajiem;
22. aicina dalībvalstis rosināt e-veselības sistēmu ieviešanu, un jo īpaši intelektisko transporta sakaru sistēmu izmantošanu avārijas brigādēm un jo īpaši avārijas dienestu transportlīdzekļiem;

Aprūpe pēc negadījuma un ilgtermiņa rehabilitācija

23. rosina dalībvalstis savās veselības nozares politikās uzsvērt pēcavārijas aprūpes nozīmi un tālāk uzlabot ilgstošāku aprūpi slimnīcā, aprūpi pēc slimnīcas un rehabilitāciju, ieskaitot ceļu negadījumus pārdzīvojušo un aculiecinieku traumu un psiholoģisko aprūpi, piemēram, izveidojot atbalsta punktus, lai viņiem palīdzētu uzlabot dzīves kvalitāti;
24. aicina dalībvalstis paaugstināt izpratni par nopietnu traumu ietekmi, izveidojot ciešākas saites ar citiem pasākumiem, kuriem ir sociāla ietekme, kā traucējumu, invaliditātes un funkcionālas nespējas līmeņi, un izstrādāt izglītības programmas par ceļu satiksmes drošību;

o

o o

25. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.